

Eseményvezérelt alkalmazások: 5. gyakorlat

A munkafüzet bevezet a háromrétegű grafikus alkalmazás fejlesztésbe, a perzisztencia leválasztásába, továbbá ezzel kapcsolatban szemlélteti a NuGet Package, a függőségi befeckendezés és a gyártófüggvények használatát. A perzisztencia felel az adatok tárolásáért egy perzisztens (hosszú távú) adattárban.

1 Perzisztencia réteg leválasztása ^{KM}

Készítsünk egy Persistence könyvtárat a DocuStat projekten belül.

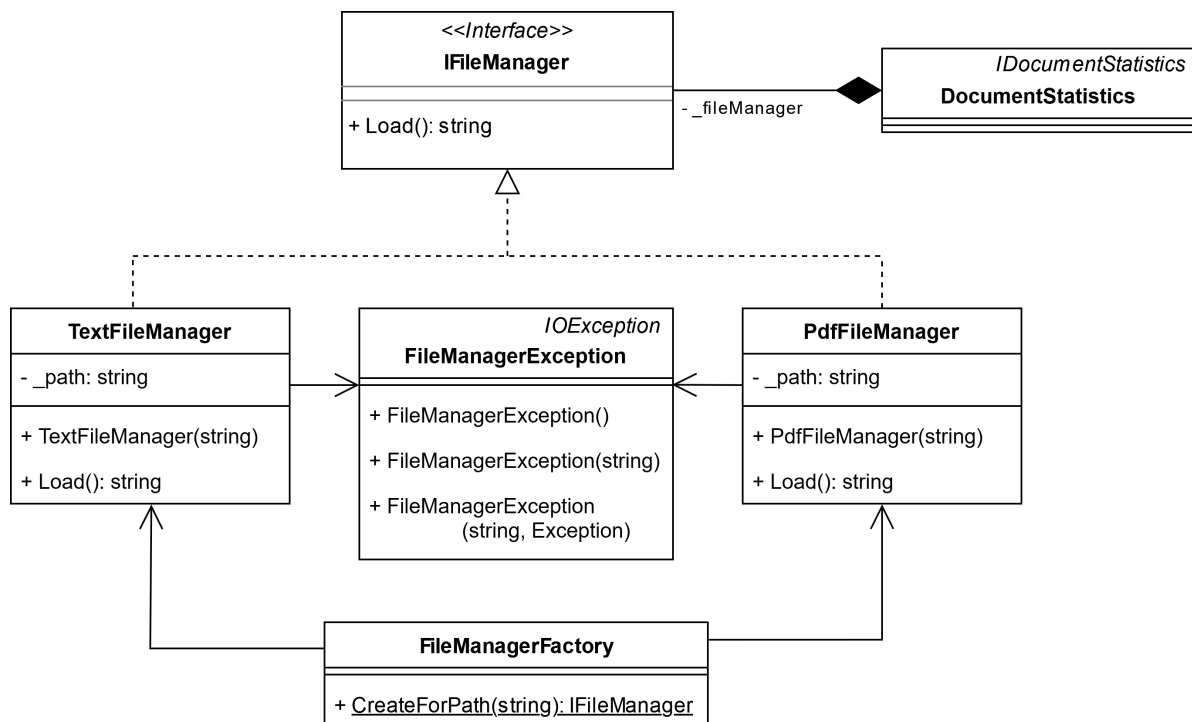

Figure 1: Perzisztencia osztálydiagramja

1.1 Szöveges fájlok kezelése

Hozzunk létre egy Persistence könyvtárat és benne az IFileManager interfészt, amely tartalmazzon egy string Load() metódust. Az interfészt valósítsa meg egy TextFileManager osztály, amely az elvárt metóduson felül még tartalmaz egy mezőt a fájl elérési útvonalával, amelyet a konstruktoron keresztül adhatunk meg. A Load függvény olvassa be az elérési útvonalhoz tartozó szöveges fájl tartalmát és adja vissza azt. Használhatjuk például a System.IO.File.ReadAllText() metódust.

Készítsünk egy saját kivételt FileManagerException névvel a System.IO.IOException osztályból származtatva, és ha a fájl beolvasása során hiba lép fel, akkor használjuk ezt a kivételt.

```
public class TextFileManager: IFileManager
{
    private readonly string _path;

    public TextFileManager(string path)
    {
        _path = path;
    }

    public string Load()
    {
        try
        {
            return File.ReadAllText(_path);
        }
        catch (Exception ex)
        {
            throw new FileManagerException(ex.Message, ex);
        }
    }
}
```

Az így létrehozott funkcionalitást függőségi befecskendezés (*Dependency Injection*) segítségével hivatkozunk a `DocumentStatistics` osztályban: a konstruktor egy `IFileManager` típusú paramétert vár az elérési útvonal helyett. A megoldás előnye, hogy a modell réteg nem függ a perzisztencia konkrét megvalósításától, csak annak elvárt interfésztől.

```
private readonly IFileManager _fileManager;

public DocumentStatistics(IFileManager fileManager)
{
    _fileManager = fileManager;
    // ...
}
```

A `Load` függvényt alakítsuk át úgy, hogy a `IFileManager` interfész `Load` függvényét hívja. Továbbá, ne felejtsük el módosítani a `DocumentStatistics` felhasználási helyein módosítani a konstruktor-hívásokat és kezelni a `FileManagerException` kivételt.

1.2 PDF fájlok kezelése

Készítsünk egy `PdfFileManager` osztályt, amely szintén megvalósítja az interfészt, a fájl elérési útvonalát az előző implementációhoz hasonlóan a konstruktoron keresztül adjuk át és tároljuk el egy privát mezőben. A PDF fájlok kezeléséhez szükségünk lesz az `iText7` Nuget-csomagra. A projekthez tartozó csomagokat a *Project menü > Manage NuGet Packages...* menüpont alatt kezelhetjük.

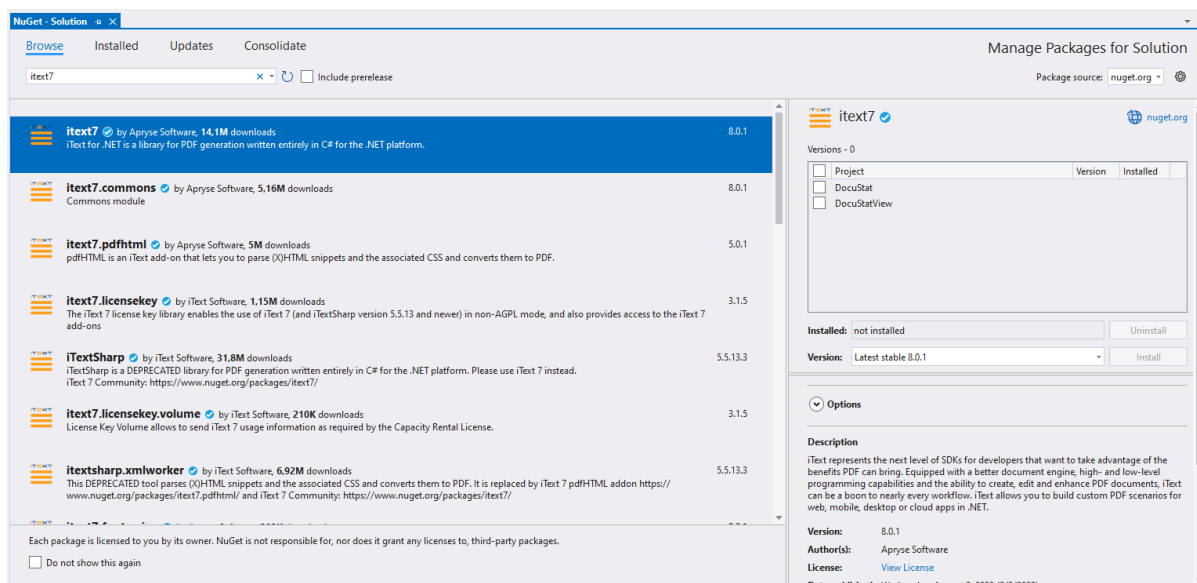

Figure 2: NuGet package keresése

1.2.1 Load metódus megvalósítása

A kiválasztott állományt a `iText.Kernel.Pdf` névtérben található osztályokkal fogjuk megnyitni és olvasni. Először a `PdfReader` osztályt példányosítsuk, amelynek konstruktora a fájl elérési útvonalát várja. Ezt követően példányosítsuk a `PdfDocument` osztályt és adjuk át a konstruktorának az imént létrehozott `PdfReader` példányt.

Megjegyzés: mivel a `PdfReader` és `PdfDocument` osztályok megvalósítják az `IDisposable` interfészt ezért javasolt a `using` statement/declaration használata az osztályok által használt erőforrások felszabadítása érdekében a beolvasást követően (pl. megnyitott fájlok bezárása). További részletekért ld. a [dokumentációt](#).

A dokumentumot oldalaként fogjuk feldolgozni, az oldalszámot a dokumentum `int GetNumberOfPages()`, az aktuális oldalt pedig a `PdfPage GetPage(int)` metódussal kérhetjük le. Egy oldalt a `iText.Kernel.Pdf.Canvas.Parser.PdfTextExtractor` osztály `string GetTextFromPage(PdfPage)` statikus metódusával tudunk karaktorsorozattá konvertálni. Készítsünk egy `for`-ciklust amely bejárja az oldalakat (az indexelés egytől kezdődik!) és gyűjtsük össze az oldalak szövegeit a `System.Text.StringBuilder` osztály egy példányába.

Megjegyzés: a `C#` stringek módosíthatatlan típusok, ezért minden módosító művelet egy új példány létrehozásával jár. Ha sok műveletet végzünk egy karaktorsorozaton (pl. ciklusmagban), akkor javasolt a `StringBuilder` osztály használata. A `StringBuilder` a háttérben egy módosítható bufferben tárolja a karaktereket, így új példány létrehozása nélkül megváltoztatható a tartalma. Ha a karaktorsorozatok összefűzését követően kevés az aktuális buffer mérete, akkor automatikusan létrehoz egy nagyobb buffert és átmásolja oda a régi tartalmát. Egy új stringet az `Append` metódus használatával tudunk az aktuális tartalomhoz hozzáfűzni. Hagyományos stringet pedig a `ToString()` metódus meghívásával készíthetünk a `StringBuilder` aktuális tartalmából. További részletekért ld. a [dokumentációt](#).

```
using PdfReader reader = new PdfReader(_path);
using PdfDocument document = new PdfDocument(reader);

StringBuilder text = new StringBuilder();
for (int i = 1; i <= document.GetNumberOfPages(); i++)
{
    PdfPage page = document.GetPage(i);
    text.Append(PdfTextExtractor.GetTextFromPage(page));
}
return text.ToString();
```

Né feledkezzünk meg a beolvasás során fellépő kivételeket kezeléséről. A szöveges fájlok beolvasásához hasonlóan váltsunk ki egy `FileManagerException` kivételt hiba esetén.

Végül teszteljük a megoldásunkat: a szöveges fájlokat kezelő osztály helyett fecskendezzük be a modellbe az imént elkészített osztály egy példányát és olvassunk be egy PDF állományt!

2 Megvalósítás kiválasztása fájlformátumnak megfelelően ^{EM}

Az elvégzett módosításokkal a modell módosítása nélkül kicserélhetjük a perzisztencia megvalósítását. Viszont, jó lenne ha az összes elkészített megvalósítás rendelkezésre állna és az aktuális fájl típusának megfelelőt választhatnánk ki. Az osztályok példányosítása előtt megvizsgálhatjuk a kiválasztott fájl kiterjesztését és ennek megfelelően választhatjuk ki, hogy melyik fájlkezelő implementációt adjuk át a modellnek. A kiterjesztés vizsgálatát érdemes kiszervezni egy külön osztályba a kódismétlés elkerülésének érdekében.

2.1 Factory osztály

A `Persistence` könyvtárban hozzunk létre egy `FileManagerFactory` statikus osztályt, amely egy publikus statikus metódussal rendelkezik: `public static IFileManager? CreateForPath(string path)`. A metódusban vizsgáljuk meg a fájl kiterjesztését (`System.IO.Path.GetExtension`) és ennek megfelelően példányosítsuk a korábban létrehozott fájlkezelő osztályok valamelyikét. Ha a megadott fájl kiterjesztését nem támogatja a programunk, akkor null értékkel térjünk vissza.

2.2 Konzolos alkalmazás módosítása (DocuStat projekt)

A `Program` osztály `Main` metódusában módosítsuk az elérési útvonal beolvasását:

```
string path;
IFileManager? fileManager = null;
do
{
    Console.WriteLine("Please enter a valid text or pdf file path: ");
    path = Console.ReadLine() ?? "";
    if (System.IO.File.Exists(path))
    {
        fileManager = FileManagerFactory.CreateForPath(path);
    }
}
while (fileManager == null);
IDocumentStatistics stat = new DocumentStatistics(fileManager);
```

A beolvasást addig ismétli a program amíg a felhasználó egy létező fájlt ad meg egy támogatott fájlformátummal. A korábbi megoldással ellentétben nem szükséges ismernünk a támogatott fájlformátumokat: a `FileManagerFactory.CreateForPath` csak akkor fog nem-null értékkel visszatérni, ha a megadott fájl kiterjesztése támogatott.

2.3 Grafikus felületű alkalmazás módosítása (DocuStatView projekt)

A DocuStatDialog osztály OpenFileDialog metódusában kérjük le a dialógus által megnyitott fájlnek megfelelő implementációt és ellenőrizzük, hogy null értéket kaptunk-e vissza:

```
IFileManager? fileManager = FileManagerFactory.CreateForPath(openFileDialog.FileName);

if (fileManager == null)
{
    MessageBox.Show("File reading is unsuccessful!\nUnsupported file format.",
        "Error", MessageBoxButtons.OK, MessageBoxIcon.Error);
    return;
}
```

A fájlallózó dialógus által támogatott formátumok közé pedig vegyük fel a .pdf állományokat is:

```
openFileDialog.Filter = "Text files (*.txt)|*.txt|PDF files (*.pdf)|*.pdf";
```

3 Kitekintés az IoC tárolókra ^{OP}

Összetettebb, sok függőség befecskendezését igénylő alkalmazásoknál a .NET keretrendszerre is bízhatjuk a példányosítást.

Az *IoC tároló* (*IoC container*) egy olyan *Inversion of Control* paradigmájú komponens, amely lehetőséget ad szolgáltatások megvalósításának dinamikus (futási idejű) betöltésére:

- egy központi regisztráció, amelyet minden programkomponens elérhet, és felhasználhat;
- a típusokat (elsősorban) interfész alapján azonosítja, és az interfészhez csatolja a megvalósító osztályt a tárolóba történő regisztrációkor megadjuk a szolgáltatás interfészét és megvalósításának típusát (vagy példányát);
- a szolgáltatást interfész alapján kérjük le, ekkor példányosul a szolgáltatás vagy kapunk egy már létező példányt;
- amennyiben a szolgáltatásnak függősége van, a tároló azt is példányosítja.

A .NET keretrendszerben az IoC tároló paradigmájára a `ServiceCollection` osztály ad implementációt, amelynek egy példányába mindkét interfészt (`IDocumentStatistics`, `IFileManager`) és a hozzájuk tartozó implementációkat is regisztrálnunk kell. A szolgáltatások regisztrációja során meg kell adni azok élettartamát is:

- **AddTransient**: minden kérés alkalmával új példány jön létre az osztályból.
- **AddSingleton**: egy példány készül az osztályból, utána minden egyes alkalommal ugyanaz a példány adódik át.
- **AddScoped**: létrehozhatunk úgynevezett hatóköröket (scope), amelyeken belül minden kérésre ugyanazt a példányt adja át. Leggyakrabban ASP.NET Core webalkalmazások esetében találkozhatunk ezzel az élettartammal, ahol minden oldalbetöltéshez automatikusan létrejön egy hatókör.

Ha el akarjuk érni a szolgáltatásokat, akkor nem szükséges "manuálisan" példányosítanunk az osztályt amit használni szeretnénk, helyette a regisztrált osztályokat a `serviceProvider.GetService<T>()` függvény segítségével érhetjük el. Ilyenkor az adott osztály függőségei is automatikusan injektálásra kerülnek a konstruktoron keresztül.

Az egyszerűség kedvéért most csak a DocuStat projektben szemléltetjük a konténer használatát, a DocuStatView-ban nem szükséges implementálni.

```
static int Main(string[] args)
{
    string path;
    IFileManager? fileManager = null;
    // ...
    // Az elérési út beolvasása és fájlkezelő kiválasztása
    // ...

    ServiceCollection services = new ServiceCollection();
    // Regisztráció az interfész és az implementáció típusainak megadásával
    services.AddSingleton<IDocumentStatistics, DocumentStatistics>();
    // Regisztráció egy példány megadásával
    services.AddSingleton<IFileManager>(fileManager);
    using ServiceProvider serviceProvider = services.BuildServiceProvider();

    // Szolgáltatás lekérése
    IDocumentStatistics stat = serviceProvider.
        GetRequiredService<IDocumentStatistics>();

    // Számítások
    // ...
}
```